

- [Home](#)
- [Economie](#)
 - [Financiar](#)
 - [Macro](#)
 - [Energie](#)
- [Administratie](#)
 - [Armata](#)
 - [Asigurari Sociale](#)
 - [Justitie/Ordine publica](#)
 - [Educatie](#)
- [Global / Europa](#)
 - [Orientul Mijlociu](#)
- [Cultura](#)
- [Media / Tech](#)
- [Politica & Doctrine](#)
 - [social-democratie](#)
 - [liberalism](#)
 - [crestin-democratie/conservatorism](#)
 - [marginali](#)
- [Societate / Life](#)
- [Infrastructura](#)

- [Analize](#)
- [Sinteze](#)
- [Reactie rapida](#)
- [Interviu](#)
- [Idei si solutii](#)
- [Opinie](#)
- [Dosar Lenin](#)
- [Romania si Rusia Sovietica](#)

[Aboneaza-te](#)

[Despre noi](#) | [Contact](#) | [Autori](#)

[Home](#) » [Sinteze](#) » [Societate/Life](#) » **Citesti:**

Succesul istoric al României și al tranziției post-comuniste în general

[Sorin Ionita](#) decembrie 1, 2017 [Sinteze](#), [Societate/Life](#)

51 comentarii 5,550 Vizualizari

Să vorbim un pic de bine, măcar azi, că prea criticăm mereu și tot, cum se plâng unii. Deci da, nu doar că România e un proiect post-imperial de succes în Europa de est în ultimul secol și jumătate, dar participă și la celălalt succes, al tranziției post-comuniste, asistate de UE și SUA, după cum o arată graficul de mai jos. Rar în istorie avem asemenea exemple de progres rapid și consistent într-o întreagă regiune, adică de ajungere din urmă a nucleului dur al lumii libere și prospere: în cazul nostru, Europa de vest.

Față de alte continente unde stagnarea e seculară (e ușor să uiți că în sec XIX Argentina era privită ca o speranță pentru viitor, la egalitate cu SUA), traiectoria țărilor europene foste comuniste pare miraculoasă.

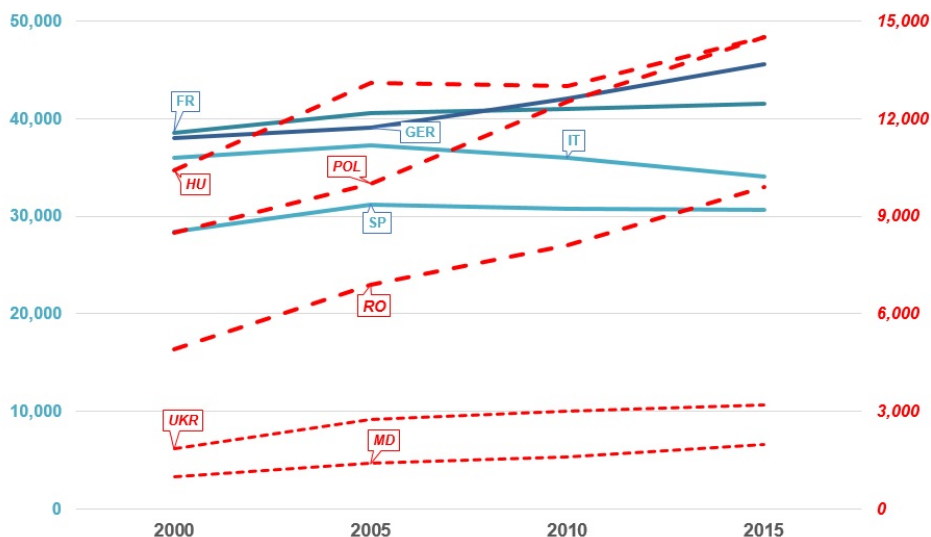
Editorialele pesimiste de la începutul lui 1990, care se plâneau că e imposibil să faci tranziția în Polonia sub povara restructurării industriei grele, tensiunilor sociale și presiunii geostrategice, sunt azi uitate. De România sau Bulgaria nici nu se amintea, nu figurau pe vreun radar și erau destinate eșecului din start, cu un război civil iugoslav alături ce stătea să înceapă.

România

Convergența PIB în UE, USD/cap

Tări: E Vest (axa stânga)

foste comuniste (axa dreaptă)

Ei bine, iată că Polonia și România au mers oarecum cap la cap ăștia 27 de ani, fiecare cu suișurile și coborâșurile ei, dar au închis o bună parte din ecartul de dezvoltare care le separa de media UE. La fel și celelalte state nou-membre. Chiar ne-am apropiat mult de Ungaria, față de care decalajul era mare cu două decenii în urmă, pentru că ei au avut o criză mai lungă iar populismul prostesc al lui Orban frânează de fapt dezvoltarea. România e astăzi de 3-4 ori mai prosperă decât Ucraina sau Republica Moldova, deși în 1989 pornisem cam din aceeași poziție de PIB/cap, lucru complet dat uitării. De unde se vede că influența UE contează enorm, și nu doar sub formă de fonduri structurale: dacă ar fi doar fondurile UE n-am fi ajuns aici, pentru că le folosim catastrofal de prost.

A fost vorba după 1990 în primul rând de dezlănțuirea energiilor care până atunci se iroseau în zadar în sisteme distorsionate și planificate, care consumau resurse primare mai scumpe decât produsele finale, deci erau adevărate fabrici de vandalizare a valorii. E vorba de acele schelete industriale de care mai vedem azi ici și colo în ruină, deplânse de kulturicii nostalgici. A fost de asemenea vorba de re-evaluarea activelor naționale care timp de șaizeci de ani au zăcut depreciate, sub povara unor legi și norme care distrugau valoare economică în loc să o creeze, cu o viteză fără precedent în istoria modernă.

Asta arată încă o dată că instituțiile și politicile sunt mult mai importante decât bogățiile naturale sau alți factori în drumul către prosperitate al unei societăți: gândiți-vă doar cum terenurile și clădirile și-au sporit valoarea cu un ordin de mărime în doar două decenii și ceva în toată Europa de Est, doar ca rezultat al clarificării situației proprietății și garanțiilor oferite de statul de drept, ancorat în procesul de integrare, urmate de punerea lor într-un circuit economic sănătos. S-a produs îmbogățirea, prin efect de maree, a tuturor proprietarilor din regiune, mari și mici.

Sau, când vă mai întrebați ce a făcut UE pentru noi est-europenii (ca în cunoscuta secvență cu Monty Python de mai jos), gândiți-vă cum, pentru prima oară de când există aceste țări relativ sărace, sute de mii de locuitori ai satelor din România și Bulgaria (și nu doar elitele înstărite sau studenții pe burse de stat, ca înainte de comunism) călătoresc liber și muncesc în Vest, fără să mai depindă de comisii de selecție și birouri de pașapoarte.

Fiind mereu în mijlocul evenimentelor, nu suntem în stare să facem pași îndărăt ca să vedem pădurea de copaci. Kommentariatul român e una din sursele importante ale acestei orbiri – și am în vedere pe cei sincernostalgici, nu pe cei care instrumentează propaganda anti-Vest din interes. Ca și Eminescu-gazetarul, pe care conservatori și progresiști contemporani îl iau deopotrivă ca model, directorii de opinie își urmăresc propriile marote și nu au instrumente să perceapă în profunzime țara de sub ochii lor; oricum, nu mai mult decât politicienii pe care îi critică. Nu se bazează pe argumente factuale, ci pe charisma exprimării; nu analizează, ci dau sentințe; nu cercetează faptele ca să-și formeze o părere, ci în cel mai bun caz selectează exemple cu care să-și illustreze părerile pre-definite, iar altele nici atât. Chiar dacă predicțiile lor se infirmă sistematic, supraviețuiesc și prosperă mediatic în epoca neo-obscurantistă, post-adevăr.

Nu e vorba aici de a înjura sau a lăuda guverne în raport de loialități de moment. E vorba de a mai vedea și altceva decât frecușul zilnic din politică, de a fi capabil să sesizezi tendințe, efecte și cauzele lor reale, pentru a vedea ce merge într-adevăr și ce nu în societate. Pesimismul milenarist și critica nespecifică și monotună, ca bâzoiul de cimpoi, inclusiv în legătură cu aderarea la Uniunea Europeană – că e rău; că ne cumpără străinii, sau, dimpotrivă, că nu ne cumpără destul de repede (adică la alții vin investitori și la noi nu); că nu putem concura și ne ducem de râpă, sau, dimpotrivă, că suntem prea competitivi și ni se dă în cap din invidie – sunt datorate și acestei lipse a capacității de analiză. Sub metafore și largi trăsături de pensulă nu e nimic, în afară de obișnuința de a umple spațiu de emisie ca să și se audă vocea.

Și mai nou, pentru unii dintre ei, pentru a se plia pe noua retorică pășunist-relativistă ce vine din Est, care știe să se joace abil cu frustrările unor cetățeni ale căror aspirații (reale, legitime și alimentate tocmai de contactele dese cu Vestul) cresc mai repede decât nivelul real de dezvoltare al societății (real și acela).

Ai informatii despre tema de mai sus? Poti contribui la o mai buna intelegere a subiectului? Scrie articolul tau si trimite-l la editor[at]contributors.ro

[Share](#)

Currently there are "51 comments" on this Article:

1. *neamtu tiganu* spune:

[01/12/2017 la 12:00](#)

merg rar in Ro, odata pe an dar observ de fiecare data un progres, deci e de bine.

Doar o observatie pt. cine nu e atent, graficul cu PIB e cumva neobisnuit, are doua ordonate diferite, una albastra pt. bogatasi si una rosie pt. sarantoci. Nu mi se pare potrivita culoarea rosie.

[Răspunde](#)